

**Grzegorz Sielewicz,
Główny Ekonomista
Coface w Europie
Środkowo-Wschodniej**

Badanie płatności w Polsce 2020:

Krótsze opóźnienia płatności, jednak rosnące ryzyko może pogorszyć sytuację płynnościową

- 2**
TERMINY PŁATNOŚCI
- 4**
OPÓŹNIENIA PŁATNOŚCI
- 6**
PROGNOZY
- 7**
ZAŁĄCZNIK

Czwarta edycja badania Coface dotyczącego płatności wśród firm w Polsce została przeprowadzona w grudniu 2019 roku. Badanie dotyczyło doświadczeń płatniczych polskich firm, które odzwierciedlają zarówno sytuację gospodarczą, jak również otoczenie biznesowe. Otoczenie makroekonomiczne w ostatnich latach było sprzyjające dla przedsiębiorstw, jednak rozprzestrzenienie się wirusa COVID19 będzie miało wpływ na partnerów handlowych Polski, a także na polską gospodarkę oraz przedsiębiorstwa. Pomimo oczekiwanego spowolnienia wzrostu gospodarczego, 50% przedsiębiorstw spodziewa się wzrostu rentowności, a 10% utrzymania jej na dotychczasowym poziomie. Zwłaszcza branże tekstylna i odzieżowa, motoryzacyjna i energetyczna prognozują wzrost sprzedaży. Z kolei branża farmaceutyczna, metalurgiczna i budownictwo oczekują spadku sprzedaży w kolejnych miesiącach. Zgodnie z naszym badaniem płatności 10 na 12 sektorów oczekuje, że wartość przeterminowanych należności obniży się w kolejnych miesiącach. Sprzedaż z odroczonym terminem płatności

stosowana jest powszechnie, a wszystkie ankietowane firmy zadeklarowały, że zawierają pisemne umowy handlowe określające termin dokonania płatności. Pomimo tego, 98% przedsiębiorstw doświadcza opóźnień w spłacie należności. W trakcie 2019 r. opóźnienia płatności zmniejszyły się, jednak w niewielkim stopniu. Badanie Coface wskazuje, że polskie przedsiębiorstwa doświadczają średnich zaległości płatniczych sięgających 57,2 dni, czyli niemal o 3 dni krócej niż w naszym poprzednim badaniu (w ostatnim badaniu Coface zrealizowanym w Niemczech¹ średnie opóźnienia płatności wyniosły 35,5 dni, a w Turcji² 40,7 dni w transakcjach na rynku krajowym oraz 58,1 dni w sprzedaży na rynki zagraniczne). W podziale sektorowym najlepiej wypada branża rolno-spożywcza, gdzie zaległości płatnicze wynoszą „tylko” 36 dni. Największe skrócenie opóźnień w płatnościach odnotowała branża transportowa (18 dni krócej niż w 2018 r.). Pomimo tego, transport i budownictwo doświadczają najdłuższych opóźnień odpowiednio o 122 i 104 dni. Największy wzrost opóźnień płatności miał miejsce w branży metalurgicznej (z 53 do 66 dni).

¹ Coface Germany Payment Survey 2019: Turn of the tide, October 2019: <http://coface.com/News-Publications/Publications/Germany-Payment-Survey-2019-Turn-of-the-tide>

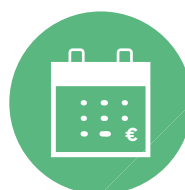
² Coface Turkey Payment Survey 2019: Better picture in payment terms but companies are still cautious regarding economic prospects, January 2020: <http://coface.com/News-Publications/Publications/Turkey-Payment-Survey-2019-better-picture-in-payment-terms-but-companies-are-still-cautious-regarding-economic-prospects>

GRZEGORZ SIELEWICZ,
Główny Ekonomista Coface
w Europie Środkowo-Wschodniej

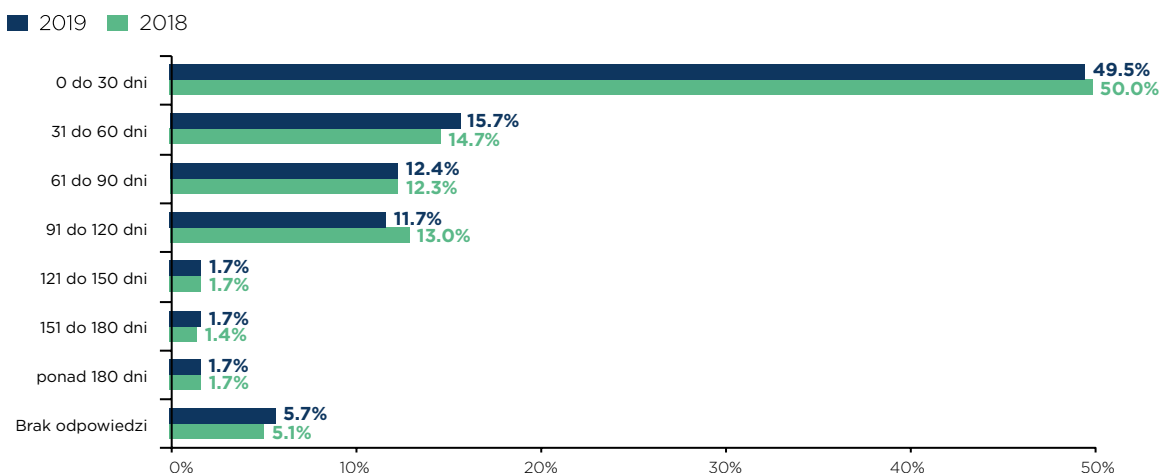
1 TERMINY PŁATNOŚCI: TRANSPORT I BUDOWNICTWO OFERUJĄ NAJDŁUŻSZE TERMINY NA SPŁATĘ FAKTUR

- W polskim biznesie dominują krótkie terminy płatności. Połowa firm narzuca terminy płatności do 30 dni.
- W porównaniu z naszym poprzednim badaniem płatności⁴ udział terminów przekraczających 60 dni niewiele obniżył się. Największy spadek o 1,3 punktu procentowego odnotowano w terminach 91 do 120 dni.
- Średni termin płatności obniżył się o 0,3 dni – z 47,3 dni w 2018 r. do 47,0 dni w 2019 r.
- W podziale sektorowym najbardziej restrykcyjnymi (tj. oferującymi większość sprzedaży z krótkimi terminami płatności do 30 dni) są branże: tekstylno-odzieżowa (82-proc. udział krótkich terminów), motoryzacyjna (74%), rolno-spożywcza (71%) i energetyczna (67%).

TERMINY PŁATNOŚCI
w transporcie
skróciły się o
15 dni
w ciągu ostatniego roku

Wykres 1:
Średnie terminy płatności

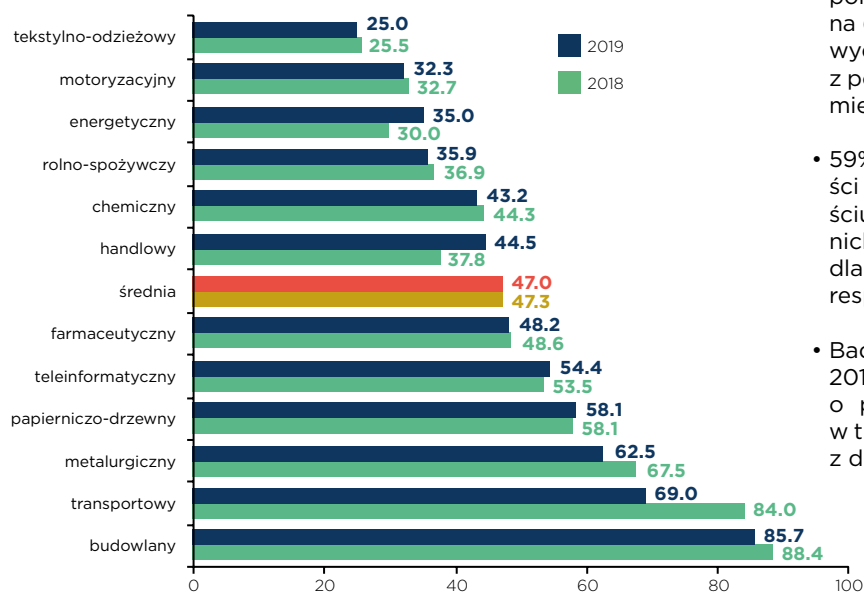

Źródło: Badanie płatności Coface

³ Termin płatności – okres pomiędzy dokonaniem zakupu produktu lub usługi a wymaganą datą uregulowania należnej płatności.

⁴ Badanie płatności w Polsce: Wysokie tempo wzrostu gospodarczego nie wyeliminowało opóźnień płatniczych, marzec 2019: <http://www.coface.pl/Aktualnosci-i-media/Biuro-prasowe/Badanie-płatności-w-Polsce-2019-Wysokie-tempo-wzrostu-gospodarczego-nie-wyeliminowało-opoźnień-płatniczych>

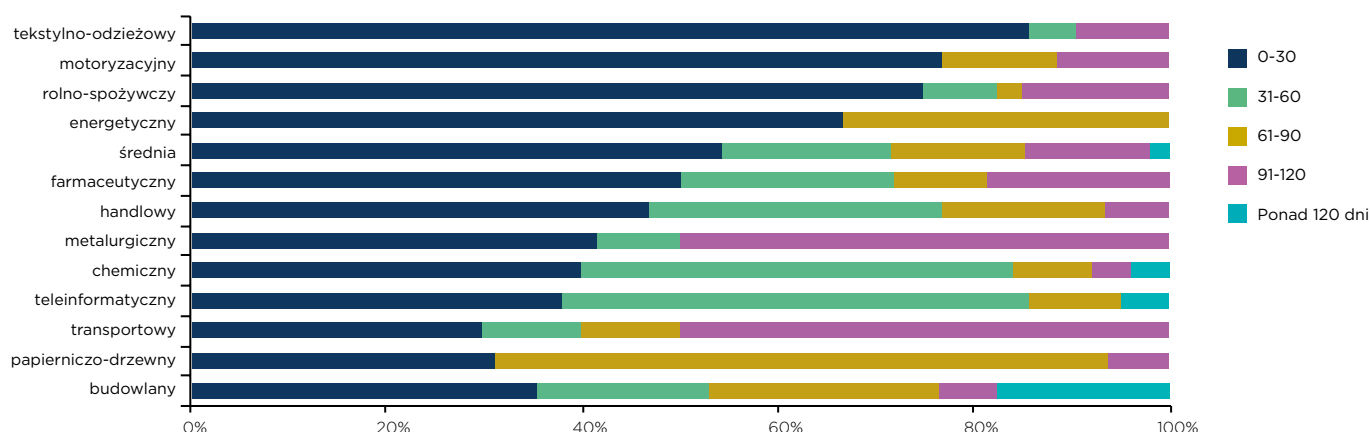
Wykres 2:
Hipotetyczne terminy płatności (dni)

Źródło: Badanie płatności Coface

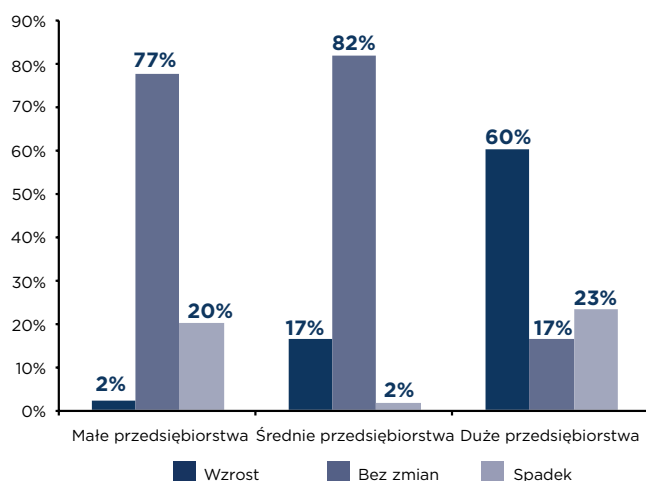
- Branżami najbardziej hojnymi w oferowaniu długich terminów płatności (ponad 90 dni) są: transportowa (50%), metalurgiczna (50%) i budowlana (38%). Siedem z dwunastu branż odnotowało wydłużenie terminów płatności w porównaniu z poprzednim badaniem. Największy wzrost miał miejsce w branży metalurgicznej.
- 59% firm oczekuje, że długość terminów płatności nie zmieni się na przestrzeni najbliższych sześciu miesięcy. Dotyczy to głównie małych i średnich przedsiębiorstw. Z kolei terminy płatności dla dużych kontrahentów mają wzrosnąć (60% respondentów spodziewa się wzrostu).
- Badanie zostało przeprowadzone pod koniec 2019 r., czyli przed wprowadzeniem Ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, która weszła w życie z dn. 1 stycznia 2020 r.

Wykres 3:
Średnie terminy płatności w branżach

Źródło: Badanie płatności Coface

Wykres 4:
Oczekiwane zmiany terminów płatności w kolejnych 6 miesiącach według wielkości kontrahenta firmy badanej

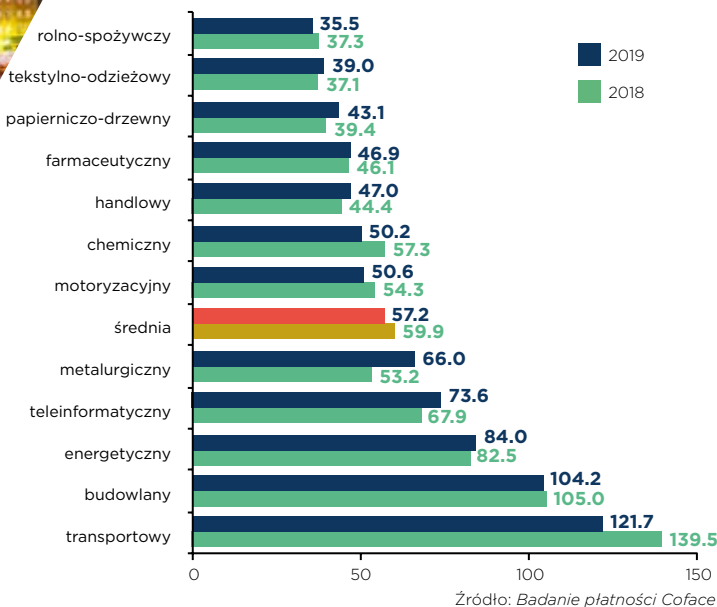

Terminy płatności sięgają od 25 dni w branży tekstylny-odzieżowej do 86 dni w budownictwie

Źródło: Badanie płatności Coface

2 9 NA 10 FIRM DOŚWIADCZA ZALEGŁOŚCI PŁATNICZYCH⁵

Wykres 5:
Średnie opóźnienia w płatnościach (w dniach)

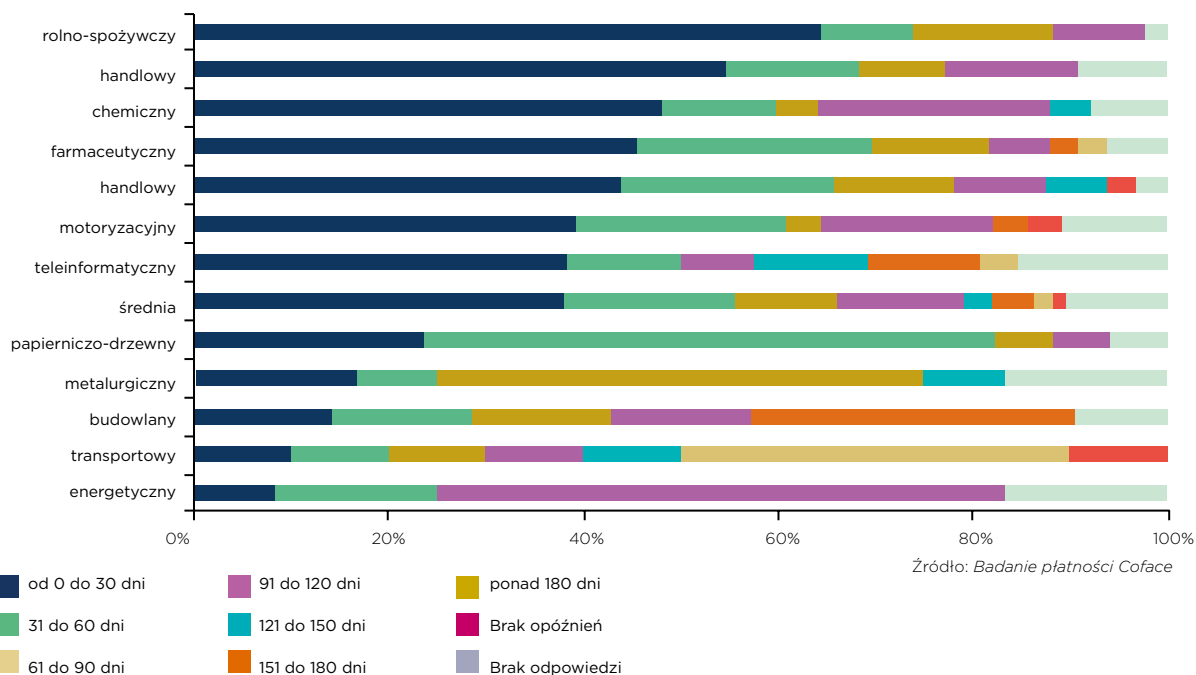
- Opóźnienia płatności stały się standardową praktyką w polskim biznesie. Zaledwie 1,7% firm zadeklarowało, że nie doświadczyło zaległości w spływie należności od ich kontrahentów.
- Średnie opóźnienia płatności zmniejszyły się do 57,2 dni. To prawie o 3 dni krócej niż w poprzednim badaniu.
- 56% przedsiębiorstw doświadcza średnich zaległości płatniczych poniżej 60 dni. Opóźnienia sięgające od 60 do 150 dni zostały zgłoszone przez 26% respondentów, a najdłuższe opóźnienia przekraczające 150 dni miały miejsce w przypadku 6% firm⁶. W porównaniu z poprzednim badaniem udział długich przeterminowań zmniejszył się. Zaległości przekraczające datę wymagalności o 3 miesiące zostały zgłoszone przez 22% przedsiębiorstw wobec 38% w ubiegłorocznym badaniu.

70%

FIRM TRANSPORTOWYCH
odnotowuje płatności
zaległe o ponad pół roku

Wykres 6:
Opóźnienia w płatnościach w poszczególnych sektorach

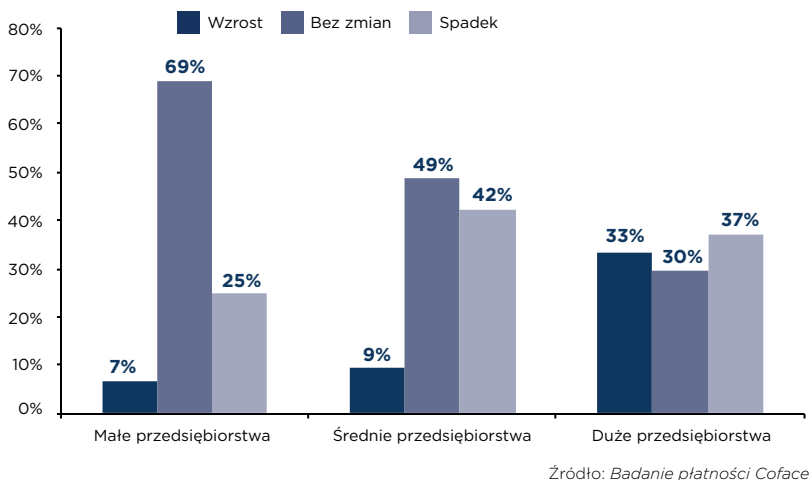

⁵ Opóźnienie płatnicze – okres pomiędzy wymaganą datą płatności a faktyczną datą zapłaty.

⁶ Pozostała część respondentów (prawie 10%) nie знаła dokładnego okresu opóźnień płatności.

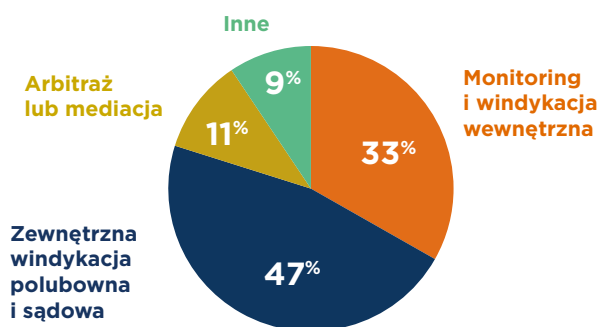
Wykres 7:

Oczekiwane zmiany wartości przeterminowanych należności w ciągu kolejnych 6 miesięcy według wielkości firmy kontrahenta

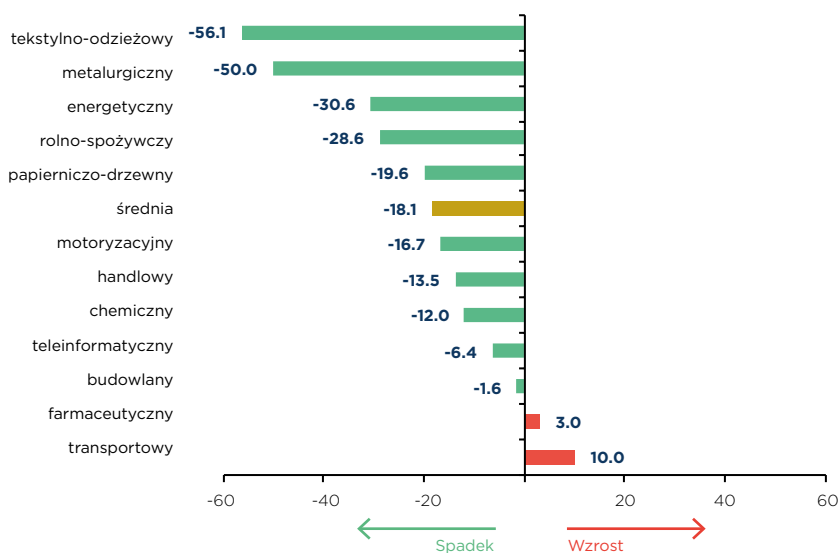
Wykres 8:

Najbardziej skuteczne czynności w przypadku braku płatności

Wykres 9:

Oczekiwane zmiany długości przeterminowanych należności w ciągu kolejnych 6 miesięcy (różnica w pkt proc. pomiędzy wzrostem a spadkiem)

Przeterminowane płatności są obecne zwłaszcza w branży transportowej i budowlanej – sięgają średnio odpowiednio 121,7 dni i 104,2 dni. 5 branż odnotowało krótsze opóźnienia płatności, a w przypadku 7 uległy one wydłużeniu. Największy wzrost opóźnień miał miejsce w branży metalurgicznej (wzrost o prawie 13 dni). Pogorszenie sytuacji płynnościowej w metalurgii zostało odzwierciedlone przez obniżenie oceny branży ze średniego do wysokiego ryzyka w ramach ocen ryzyka sektorów Coface. Z kolei najkrótsze opóźnienia odnotowała branża tekstylna-odzieżowa (35,5 dni).

Długie przeterminowania opóźnione o ponad 6 miesięcy stanowią istotną część obrotów firm. Nagromadzone łączne należności opóźnione o ponad pół roku i stanowiące równowartość ponad 10% rocznego obrotu nieznacznie wzrosły na przestrzeni ostatniego roku i zostały wskazane przez 16% przedsiębiorstw, które wzięły udział w badaniu (15% w 2018 r., 18% w 2017 r. i 21% w 2016 r.).

Ze względu na opóźnienia w płatnościach firmy były zmuszone wprowadzić działania mające na celu odzyskanie należności. Jako najbardziej skuteczne czynności wymieniano usługi podmiotów zewnętrznych (firmy windykacyjne, kancelarie prawne), co wskazało 47% respondentów. Monitoring i własna windykacja była skuteczna w przypadku 33% firm, a działania arbitrażowe i medacyjne zostały wymienione przez 11% przedsiębiorstw.

Biznes w Polsce oczekuje, że długość zaległości płatniczych będzie się stabilizować. 49% firm spodziewa się, że w ciągu kolejnych 6 miesięcy nie nastąpią zmiany w poziomie nieterminowych płatności. Wśród pozostałych respondentów przeważa liczba przedsiębiorstw, które przewidują, że opóźnienia płatności skrócą się (35% firm) nad tymi, które spodziewają się ich wydłużenia (16% firm). Ponadto, 33% firm oczekuje, że opóźnienia płatności od dużych przedsiębiorstw zwiększą się, a 30% przewiduje brak zmian w tym zakresie.

W podziale sektorowym największy spadek wartości przeterminowań w najbliższym półroczu oczekiwany jest przez branże tekstylna-odzieżową, metalurgiczną i energetyczną. W branży farmaceutycznej 53% firm oczekuje, że opóźnienia płatności pozostaną na obecnym poziomie, a z pozostałych nieznacznie przeważa udział przedsiębiorstw, które oczekują wzrostu przeterminowań. Wydłużenie opóźnień płatniczych przewidywane jest przede wszystkim przez transport. Jedna trzecia firm z tej branży oczekuje, że opóźnienia wzrosną, a 23% prognozuje ich zmniejszenie się.

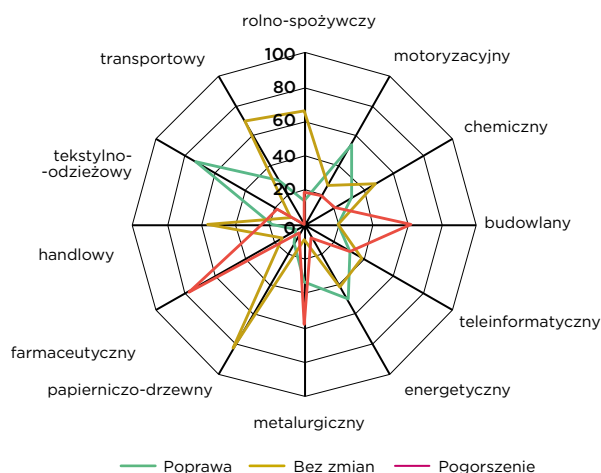

**Opóźnienia
płatnicze w branży
metalurgicznej wzrosły
o 13 dni na przestrzeni
ostatniego roku**

3 PERSPEKTYWY: SPRZEDAŻ USTABILIZUJE SIĘ, ALE RENTOWNOŚĆ WZROŚNIE

Wykres 10:

Oczekiwana sprzedaż w kolejnych 6 miesiącach

Źródło: Badanie płatności Coface

50%

firm spodziewa się
wzrostu rentowności

- Przedsiębiorstwa, które wzięły udział w badaniu płatności Coface optymistycznie oceniają swoje perspektywy. 50% firm spodziewa się wzrostu rentowności ich biznesu w najbliższych sześciu miesiącach (52% w poprzednim badaniu), podczas gdy 40% oczekuje jej spadku. Z kolei w zakresie sprzedaży 31% przedsiębiorstw prognozuje wyższą jej wartość, a 30% spodziewa się spadku sprzedaży. Jednak należy zauważyć, że firmy udzielały odpowiedzi przed rozprzestrzenieniem się wirusa COVID19, który pogorszył perspektywy globalnej gospodarki, a tym samym oczekiwane wyniki finansowe przedsiębiorstw w wielu krajach.

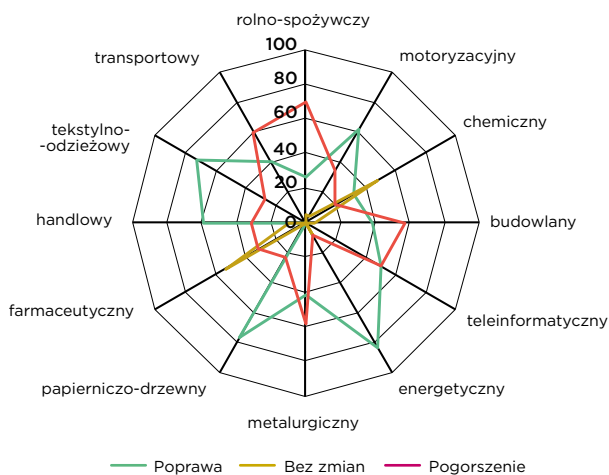
- W ujęciu sektorowym wzrost sprzedaży jest oczekiwany zwłaszcza w branżach: tekstylny-odzieżowej, motoryzacyjnej i energetycznej. Z kolei branże farmaceutyczna, budowlana i metalurgiczna spodziewają się, że wartość sprzedaży ulegnie zmniejszeniu w kolejnych miesiącach. Przewidywana niższa liczba inwestycji infrastrukturalnych przyczynia się do powyższych oczekiwań w budownictwie i metalurgii.

- 36% przedsiębiorstw zamierza inwestować w rozwój biznesu, 39% nie ma takich planów, a prawie 25% jeszcze nie podjęło decyzji w tym zakresie. Spośród najbardziej istotnych powodów, które mogłyby ograniczać inwestycje firm respondenci wymienili sytuację gospodarczą, zbyt dużą konkurencję, czy obciążenia fiskalne.

- Ponad połowa firm (54%) widzi potencjał do dalszego rozwoju działalności na rynku krajowym, a pozostałe planują ekspansję zagraniczną – zwłaszcza do innych krajów Unii Europejskiej, ale także zainteresowane są wschodnimi kierunkami (Rosja, Ukraina, Azja).

Wykres 11:

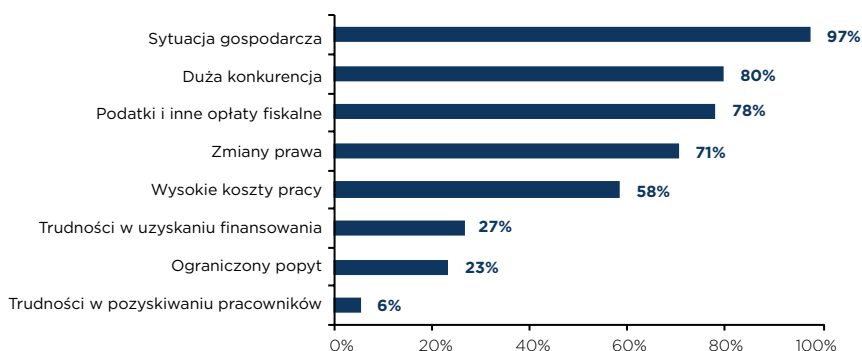
Oczekiwana rentowność w kolejnych 6 miesiącach

Źródło: Badanie płatności Coface

Wykres 12:

Czynniki, które mogłyby ograniczyć ekspansję

Źródło: Badanie płatności Coface

**Duża konkurencja może
ograniczyć ekspansję
8 na 10 przedsiębiorstw**

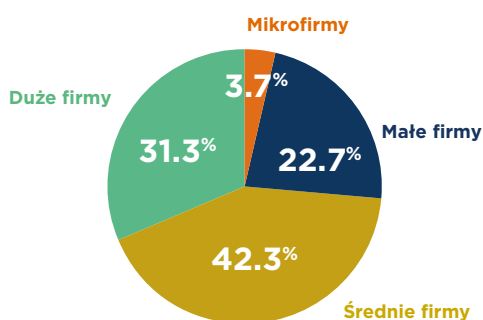
ZAŁĄCZNIK: KIM SĄ NASI RESPONDENCI?

300

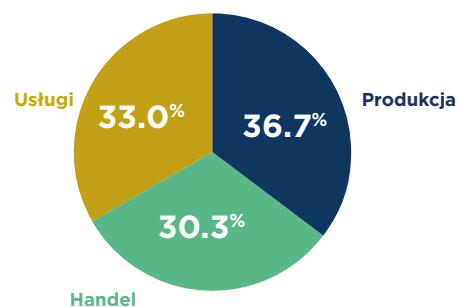
PRZEDSIĘBIORSTW

WIELKOŚĆ FIRMY WEDŁUG OBROTÓW

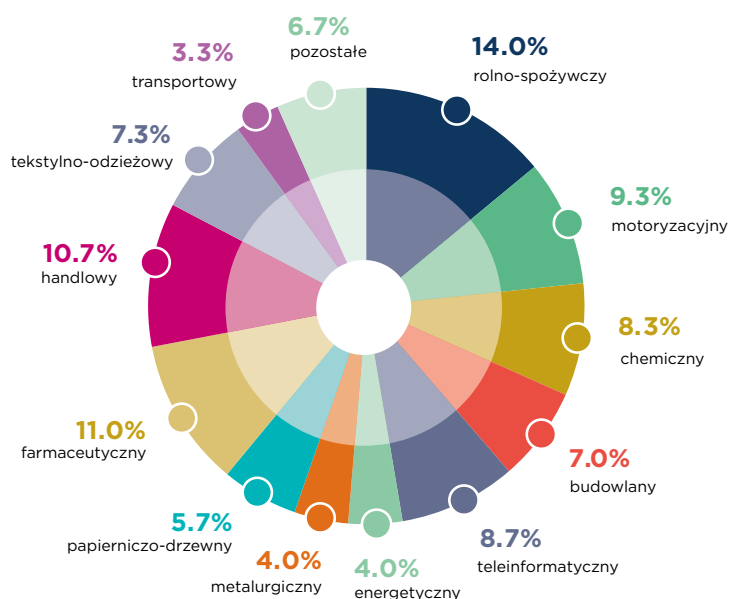
Źródło: Badanie płatności Coface

GŁÓWNY PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI

Źródło: Badanie płatności Coface

SEKTORY DZIAŁALNOŚCI

Źródło: Badanie płatności Coface

DISCLAIMER

This document reflects the opinion of Coface's Economic Research Department, as of the date of its preparation and based on the information available; it may be modified at any time. The information, analyses and opinions contained herein have been prepared on the basis of multiple sources considered reliable and serious; however, Coface does not guarantee the accuracy, completeness or reality of the data contained in this document. The information, analyses and opinions are provided for information purposes only and are intended to supplement the information otherwise available to the reader. Coface publishes this document in good faith and on the basis of an obligation of means (understood to be reasonable commercial means) as to the accuracy, completeness and reality of the data. Coface shall not be liable for any damage (direct or indirect) or loss of any kind suffered by the reader as a result of the reader's use of the information, analyses and opinions. The reader is therefore solely responsible for the decisions and consequences of the decisions he or she makes on the basis of this document. This document and the analyses and opinions expressed herein are the exclusive property of Coface; the reader is authorised to consult or reproduce them for internal use only, provided that they are clearly marked with the name "Coface", that this paragraph is reproduced and that the data is not altered or modified. Any use, extraction, reproduction for public or commercial use is prohibited without Coface's prior consent. The reader is invited to refer to the legal notices on Coface's website: <https://www.coface.com/Home/General-informations/Legal-Notice>.

COFACE Poland
Al. Jerozolimskie 142 A
02-305 Warszawa

www.coface.pl

coface
FOR TRADE